

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 119.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ.-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 119.

РІК V.

Ч 2.

СЕРЕДА

8.

СІЧНЯ, 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 8, 1913

No. 2

VOL. V.

Просимо всіх наших передплатників поспішитись з відновленням передплати на 1913 р. Хто не відновить за тягнуену передплату сего місяця, тому задержимо дальшу висилку.

НОВИНКИ.

В Нью Йорку вишло на світ 18 для мушан, за „овертайм“ має бути підвищена платня о половину, знова за працю в святя жадють подвійної платні. Около 4,000 варштатів замкнув відразу. Страйк мабути потреває довше, бо фабрики заасекурували себе скебами.

В Лондоні вишло на світ 8000 шоферів (що кермують автомобілями). Страйкарі домагають ся більшої платні.

В Ферн, Б. К. згинуло 15 теслів під звалищами будинку. Катастрофа наступила наслідком бурі.

Минушого понеділка суддя Андерсон в Індіанполіс видав вирок на 33 юрїйних урядників. 7 літ тюрма дістав президент юрїї Раєн. 8 інших дістало по 4 літ, двоє по 4 роки, 12 по 3 роки, 4 по 2 роки, 6 по роки а 6 увільнено. Коли вирок був вже відчитаний, жінки засуджених вибухли спазматичним плачем а декотрі попали прямо в божевіла.

В Мільвокі скінчив ся на світ від славянських соціалїстичних організацій. На світді було 83 делегатів з ор-

ганїзації сербських, болгарських, хорватських і словачьких. Тов. Зейдел бувши мейор Мільвокі привитав від довіною промоку, вказуючи на величезний зріст соціалїстичної партїї.

В однім місточку в Огайо арештовано 50 дічат, що займались розпустаю. Коли суддя засудив кожду по 50 дол. кари, показало ся, що сі не мали такої суми. Одна прим. з них „працювала“ 4 роки і всего має 8 дол. готівки. І „там“ страшний вивєск.

Від 15 січня входить в Англії в ужитє закон обезпечєня робїтників від безробітїя і в часї слабости. Робїтники будуть діставати безплатну лікарську поміч.

За рік 1912 роздано в Західній Канаді 30,646 гомстедів. В р. 1911 роздано 34,111. Отже о 3,365 більше чим року 1912.

Якийсь Джеймс Ворд в Едмонтонї зїстав засуджений на чотири роки вїзницї. Він признав ся в судї, що має 4 жінки, з котрих двї були в судї, одна в шпиталї а одна в Мічїген.

На днях відбував ся в Лондонї процес проти кількох суфражисток. Коли суддя відчитав вирок, одна суфражистка визула ся і одним чоботом почастувала по голові суддю, другим прокуратора — затверджуючи сям вирок.

На Шлеску арештовано аж 30 російських шпїонів. Арештованїя доконано на основї перелопаної кореспонденції. Як говорять, то шпїїони сі на случай вїйни мали висадити в воздух мости коло міста Вроцлава.

Англіїська консервативна партїя, „розломала ся“

на двоє. Одні хотять цїла на поживу, другї а проти сего.

В січні буде викінчений найбільший корабель на світі. Буде курсувати між Англією а Нью-Йорком.

В Аврора, Л. уродила ся дитина, що важить всего півтора фунта. Дитина а так мала, що слюбний перетень матерї заходить на ногу дитини.

Вїсти з старого краю.

Австрія не покидає своїх планів, що до знищеня балканських держав. Тепер вона носить ся з думкою, щоби незалежна Альбанїя обнімала не тільки околицї замешканї в більшости Альбанцїями, але і ті, де їх аменьшесть. Сам Австрія хоче позбавити Сербїю її територїальних добачїяй.

Туреччина працює стало над тим, щоб розбити союз балканських держав. Вона обїцює Сербїї і Чорногорї значїя уступства, коли сі поскинуть тільки Болгарїю.

Турки тисячами лізють свої європейські поїлости вимашерувуючи до Азїї. До нїнї переварило ся вже около 150,000 Турків до Малої Азїї.

Після вїстїй з Софїї, болгарське правительство готовить ся до дальшої вїйни. Покливано до вїйска всіх здібних молодих мушан. Дуже багато амуніції прибуло до Болгарїї з Росїї.

Мїж Сербїями і Болгарїями паує перекопано, що колиб котра європейська держава прийшла Туреччинї в поміч, то балканські держави будуть битись до послїдної капїлі крови. Австрія стараєсь найбільше розятрувати Туреччину.

Мїж Нїмцїями ходять вї-

сти, що на весї мусити прийти до загальноєвропейської вїйни. Нїмеччина готова до вїйни кождої хвили. Вїаносини європейські страшно натягненї з одної сторони наряд же хоче знєсти довше вїйскових тягарів, а держави а над берегом пропастї; з другої ж сторони угїтанї народи жадають свободи. Українцї, Поляки, Латїшї і Фїнцї радо повїталиб унадок царату.

Румунїя дальше мобїлізує свої вїйска. Послїднїми днями спроваджено багато амуніції і зброї.

Рїк 1913 застав цїлу Европу уоружену; Австрія, Росїя, Нїмеччина, Італїя, Туреччина, Румунїя, Франція, Болгарїя, Сербїя, Греція і Торногора готовї мордувати себе кождої хвилї. І хто потерпить підчас того морду? Тільки робїтничя клєса.

Серби доуєкають ся варварств на Альбанцїях. Мордують їх на кождїм кроцї, де тільки надаєь до того нагода.

Як доносять старокравї часопїсї, в львівськїм повітї мїж Українцїями повстєє заворушена. Власти зажадали зі Львова для помочи вїйска.

Жовнїр, що стояв на вартї на жєлїзничїм мєстї в Станїславовї, забив сєлянїна, котрий хотїв черєтї мїст не даючи жовнїров на три разовий запїт нїякої відповїдї.

Цсар Франц Йосїф поважно хорїй. Лікарї сумнівають ся о його виходї. Партия престолонаслїдника, котра бажєє вїйни, аж трєє ся з негерпелївостї на смерть цїсаря. Колиб цїсар помер, так сейчас розпїчєсь вїйна Австрїї з Сербїєю. Нїцї на перешкодї стоїть власне цїсар, котрий не хоче вїйни, а хоче вмертї в спокою.

В Австрїї не жарт. Марїє страти більших мїст розїслали вже мобїлізаційнї карти другого покликаня резерви. Вїйсковий заряд замовив великі запаси муки і богато теплого одїя. В Галичинї по деяких повїтах грозить вже голод.

В суботу 4 січня делегати обох воюючих сторін на мировїй конференції в Лондонї не могоучись погодити, дали одні другим по два днї до надуманя ся. Туреччина хоче, аби Крета, котра є під протєкторатом європейських держав, не була прилучена до Греції. Рївнож Туреччина не хоче згодїтись, щоби турецькї острови понались Греції, котрї є

натуральною частвою Малої Азїї. Адріанополь і цїла околиця має лиопитись Туреччинї.

Делегати балканських держав не годять ся на таку пропозицію Турків і ставлять свої услїва мира: Що би Туреччина зрїкла ся правдо Крети, остарови на морю Єгейскїм мають належати до Греції, а Адріанополь до Болгарїї. Коли до понедїлка не поладять ся, вїйна розпїчєє ся знова.

В балканській вїйні Болгарїє стратили 20,000 вїйска, що згинула на мїсцї, 55,000, що тяжко ранєне. Значить ся, що ла кождих 5 жовнїрів один надав трупом. Жадна вїйна не забрала так багато жертв як балканська. Коли вїйна скїєчь ся Болгарїя нановнїть ся людьми, що потратили руки, ноги та очї. Загалом по обох сторонах згинуло 70,000 людїй. Се батьки дїрїбних дїтїй та сини старїх родичїв, котрї тепер знова будуть змушенї вмертї голодовою смертїю.

Делегати балканських держав дали знова Туркам кілька днїв часу, бо се їм на руку. Тут головно розходїть ся о Адріанополь, котрий єще не піддає ся а Турки не хотять добровільно відпустити його від себе. Чим довше буде тягнутись угода, тим скорше минє ся в Адріанополї пожива і сямий піддаєть ся Болгарам. Колиб нїнї Адріанополь пошав в руки Болгарїв, мир сейчас бувби заключений.

Що то є вїйна? Француский писатель Гї де Мопасан так характеризує вїйну. Кілька сот тисяч людїй збирає ся разом, машерують день і нїч, не спочивають, не думають, не вчать ся і не читають, без хїєна ля якогонебудь чоловіка, гниють у брудї, лежать у гною як худоба пльондрують мїста, палить села, руїнують народи, надїбаючи другу таку

Що то є вїйна? Француский писатель Гї де Мопасан так характеризує вїйну. Кілька сот тисяч людїй збирає ся разом, машерують день і нїч, не спочивають, не думають, не вчать ся і не читають, без хїєна ля якогонебудь чоловіка, гниють у брудї, лежать у гною як худоба пльондрують мїста, палить села, руїнують народи, надїбаючи другу таку

саму купу людского мяса, кидають ся на нього, проливвають рїками кров, перєсякту кровїю землю покривають розшарпаними, пороздираними людськими тїлами і накопичують цїлі гори трупів, з повїдїрауванїями руками і ногами і розбїрганим мозгом, нїдїють на голїм полі а їх родичї, жінки і дїтї гинуть в дома з голоду: Отсе є вїйна! Або: Вдерти ся у якийсь край, чоловіка, який боронить свою хату, вдусити, хати нуждарїв, які не мають що єсти, зашїтити, рїч хатнї пошїтити, дїрїбнїшї пошїтити, вїно з пивнїць пошїтити а рєнту пошїтити, жінки і дївчата знаєш лувати, мїліоновї вартостї знїщити, дїшити за собою нешїкавнїю нужду і холєру: Отсе є вїйна!

Напад на Канаду.

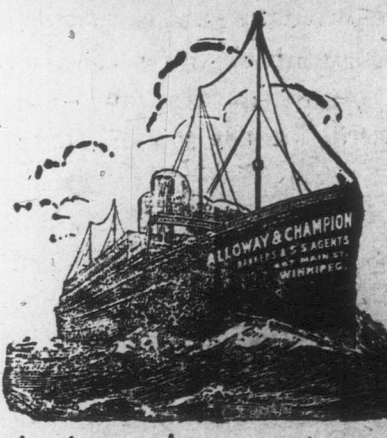
Консервативнї газети піднесли крик про „напад“ на Канаду єтєйської сталєвої компанїї (United States Steel Co.) Ся сталєва компанїя хоче побудувати в Канаді свою фабрику, бо черєз замкнєнє єтєйської границї вона мусить платити річ. по до \$2,806,000 податку, по \$7 з тона сталї. Стремлїєє сталєвого трєсту побудувати в Канаді налякло онтерїйських фабрикантїв жєлїза, бо богатий трєст може зїчєти їх без перцю і соли. Вони кричать, що „Канада загрожена“. А воно не Канада загрожена а їхнї кишєпї. От бачите, се власне є ті причини, задля котрих консерватїстї так єпїнують ся зброїти Канаду.

Для нас робїтників все одно де бнє робити і в кого бнє робити. Для нас кождє фабрика є тормою, неважно і наймаїнї.

Хто хотїв би замїняти собі мїєську хату за 160 акрову фарму (40 акрїв зорано), в Pleasant Home, Man. хай зголосїть ся до:

J. P. Drohomirecky
Pleasant Home, Man.

Краяни.

Як хочете спровадити крєвних або прїятелїв до Канади, купїть для них у нас як найборше шїфкарту і вони прїйдуть на весї а курат як робота отворить ся. На веснї дуже повнї шїфи і як тепер не купите для них шїфкарту, то они будуть мусїти довго чекати і не прїйдуть аж в лїтї.

Шїфкарта з Кракова до Вїннїпегу тепер коштує \$57.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнїше і так що люде дістануть рївнї гроші.

Почта і змінне коштує разом лиш 2 центи від 1 долєра.

Люди, котрї не у Вїннїпегу можуть до нас прислєати гроші або чеки разом з адресом в краю а ми виплємо і рєдєпїє пішлємо. Ми також продаємо шїфкарти до краю і мїняємо гроші. Продаємо марки краєвї і канадїйскї. Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

БАНКЕРИ І КОРАВЕЛЬНІ АГЕНТИ,

C. GENIK, УПРАВІТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man.

ДАРОМ!

Зголосїть ся до нашого офісу або напишїть на пошїтїм купонї за книжочкою про землї під отєгоди близько Вїннїпегу, а дістанете її даром.

Dalton Realty Co.

100 Union Bank Bldg. (першїй пєверх) Winnipeg.
Прому заслєати менї одну а Вашїх книжочок даром.

Імя.....

Адрес.....

Також можете дістати єю книжочку в офісї „Робо-чого Народа“ 144 Higgins Ave.